

SZABOLCS.

Vegyes tartalmu hetilap.

Megjelenik minden vasárnapon.

Kiadó-tulajdonos: a „szabolcsmezei lapkiadó-társulat.”

Előfizetési árak:

Egy évre	4 ft.
Fél évre	2 „
Nyolcz évre	24 „

Székességi levél, hová a lap szállított részeit tárgyazó kéréseknek tudósítandó, a ref. felkérési lapon.

Bérmontionban levélnek csak ismerteknek küldi meg azokat. A kizárások nem alkalmasak vissza.

Kiadó-hivatás.
Hová az előfizetési pénzek, a lapra szánt hirdetések és felajánlások küldendők.
Nyakter 136. sz. n.

Hirdetési díjak:

Minden 5 hasábnos pott-sor egyszeri hirdetésnél 5 kr., többszörösen 1 kr.

Tudományos hivatások, társadalmi, politikai, közérdeklő földeleket alatt csak közérdekű.

Minden egyes beállítás után kincstár-utalás 30 kr.

A nyitásteret minden három hasábnos hirdetésnél 20% nyi kedvezményben részesülnek.

Az előfizetők, a hirdetések megszabásánál, 20% nyi kedvezményben részesülnek.

A mely nyelv is a miről oly sokszor beszélünk.

Jelleg. Milyen vegyes mennyiségben zeng nyelvben. Melyek anyánk ajkáról tanulnak. S csak a ki bolygva távol idegenben Az nélközletre idegen gyantát. Csak az tudja becsülni! Az ilyenben Zeng, mint az ének, és gyujt mint a láng; Akárhát ő forrón él, kinek Ajkán él e hangok ömlenek. —

Normann Vilmos.

Különös, mondhatnám: csodálatos nemzet vagyunk mi!

Egy kiskoru, akaratos gyermek, sokszor nem rosszabb nálunk

Ha valamit tiltanak tőlünk, azt tesszük azért is; ha valamit megengednek, azt nem tesszük „csak azért se.”

Ha csorbított jogainkat, alkotmányunkat, a z é r t is alkotmányos jog után kiáltunk! Ha szabadságunkban áll rendelkezni a felett: akkor nem élünk vele, oda ajándékoszunk önként, csak hogy daczolhassunk.

Nyomás van felülről? Nekünk azért is szabadság kell minden áron, s ha nem adják önként, kivívjuk magunk, nem jön számításba név és élet: és ha ismét szabadabban szivhatjuk a levegőt, akkor oda tartjuk kezeinket: „kulesójátok rá a vasat!”

Ha közigazgatásunk s törvényhozásunk idegen nyelven megyen: vérzik a honfi szív „lelkostlunk, nyelvvelvélőkörök alkotunk, fogadást tesszünk, hogy csak apánk drága nyelvén beszélünk, írunk, törvénykezünk. Ha törvények biztositják nyelvünk életét: akkor könnyebben esik, ha megmutathatjuk leg-alább egy kelnernek, hogy tudjuk, mi az a „Speis zett!”

És ott vagyok már a tárgynál, melyről oly sokat beszélünk s melynek még is oly kevés sikere van.

Nemzeti nyelvünk elhanyagolásáról akarok szólni!

Az ötvenes években, mint tudjuk, a rendeletek s hivatalos megkeresvények nagyobbára német nyelven lettek szerkesztve s közzétette. Azonban a nemzet legnagyobb része készakarattal állt ellent ezen germanisizáción. Kényszerítve voltak nagyobbára a kormány és törvénykezési közegek, a magyar nyelvet használni. A germanisizációnak, míg az erőszakkal alkalmaztatott, a nemzeti nyelvre határozottan üdvös hatása volt.

Erőszaktelnek tekinté azt minden igaz magyar ember, s minden jobb érzésével támadt fel ellene. Az ifúság pedig tudta a maga kötelességét; mily lelkesítéssel sereglett s alakult nyelvvelvélőköröké. A nagyobb tanintézetekben minden valamirevaló tanoncz örömmel és lelkesedéssel vallotta magát tagjánál.

Magok a cseh, német hivatalnokok, kiktől hazaszeggett akkor az ország, mi hamar meggyárosodtak, nagy részben még neveiket is magyarra változtatták.

Most, mily nagyot fordult a szélkakas!

Most, midőn maga a törvény kötelez bennünket lelkiismereti kötelességünk teljesítésére a nemzeti nyelv-iránt, most, önmagunk elhanyagoljuk azt.

Most maga a nemzet germanisál. Hány éfélé nemlenn törekvést hoz felszre a napi sajtó?

Az ifjak elhanyagolják kötelességeiket. A nyelvvelvélőkörök elhanyagolják; nincs lelkesedés.

Magok az alkotmányos tisztviselők(?) nem hogy védnek a nemzeti nyelvet, de sőt ellene járnak annak.

Ezen hanyagság, tespedés és rossz akarat azonban még nem elég! Segítségül kell jönni még a divatnak is, hogy az eredmény annál dusabb és elszomorítóbb legyen!

Előkelőbb körökben már alig hallani ismét magyar szót! kivéve egy két eredeti és jobberzelmű magyar eskáldot; közhelyeken, szállodákban idegen nyelven fogadnak. Ha így haladunk egy évtized múlva még talán a Hortobágyon is németül köszönt a csikós és gulyás.

Pedig ez nem jól megy így, ebben a nemzeti élet erőteljeségének hanyatlását csak a vak nem látja; mert, igazva van Széchenynek midőn mondja: „Az egészséges nemzetiségnek, egy fő kiserője a nemzeti nyelv; mert míg az fenn marad, a nemzet is él, bár mily szilárdve is szokosor, mint erről számos a példa; de ha az egyszer elnémul: akkor csak gyász fítt terem a hon, mely a voltakéért szomoruan eregeti földre csüggette lombját.”

Ha ez így fontos dolog; akkor a nemzeti nyelv elhanyagolása valóságos bűn!

Ha azért nemzetünk férfi tagjai elhanyagolják apáink drága nyelvét, ha az ifjak nem tudják e tekintetben kötelességeiket! Ha még, fájdalommal kell kimondani, a magyar honvédségben is német nyelven halljuk csevegni a tiszteket; álljatok őrt a nemzeti nyelvünk mellett lelkes, lángkelből honleányok. Fogjatok kezét a napi sajtó törekvéseivel.

A jó, az igaz ügyet legsikeresebben lehet diadalra juttatni a szépség és bájj keretében!

Szűgyenítetek meg az oly himpeller gavallérokat, kik meglejtkeznek az apák drága nyelvéről, s pusztán majomkodó divatkörből idegen nyelven beszélnek!

Az ilyen dicőretlenlőtt fellépéseknek mindenkor megvolt a maguk jó sikere, hatása; mert egy önzertes ifjura névze semmi sem tesz oly erős benyomást, mintha az ugyekben, melyekben zászlót kellene lobogtatni, a gyöngéd nőinen által megszűgyenítettik.

Ne feledjük soha Széchenynek e szavait: „az anyanyelv tökéletesítése, kötelességeink egyik legtöbbsike; s midőn igazi nemességünk értelme folyank, s az által lelkünk esztendőről esztendőre, napról napra bővítt s tágul, nyelvünknek is egyenlő idomzatban tágulni és haladni kell; s így ki magyar nyelvünk kifejleszté, gyarapodását, gazdagulását hátráltatni akarja, — egyenesen a hon legbecesebb javát gátolja s eképp, mint serteje s ellen sége nemzeti nyelvünknek, nem dicőretre, hanem büntetésre, átokra méltó.”

Csak Jenő.

KÖZÜGYEK.

Tanfölygölői körvél

az egri, szatmári róm. kath. érsekek és püspökhöz, a nagydudári és nagyvári görög kath. püspökhöz; a tiszántúli evang. ref. s a bányászati világi ágost. hitv. superintendensekhez s a XX. ik tar. kerület elnökéhez.

Nagyméltóságú és föztiszteendő úresk ur! Méltóságú és föztiszteendő püspök ur! (püspökség!) Föztiszteendő superintendens ur!

Hivatalos tisztelettel van szerencsem excellentiát stb. értesíteni, miszerint az 1868. XXXVIII. törvényzikk 125. és 126-ik §§-ának rendelete folytán a szabolcsmezei és

hajdukerületi bizottsági közgyűlések által mult 1869-ik évi május és november hónapokban két évre megválasztott mezei iskolatárs tagjaink mandátumok lejárt, miért is u mezei és hajdukerületi iskolatársasokgal folytatás a szükségeség, kiket felkérésben folytán a szabolcsmezei bizottsági közgyűlés f. évi aug. hó 25-én Nagykállóban tartott ülésében az alsópártól vett hivatalos értesítés szerint, már meg is választott. — Nevezett iskolatársasok a közoztatási törvény 125-ik §-ának „1. sz. a.” szakasza szerint Szabolcsmeze és a Hajdukerület területén levő vallásfelekezeti által választandó egy-egy tag fogja megnevezíteni, miért is mély tisztelettel kérem excellentiát stb. miszerint a szatmári róm. kath. méltóságos püspökséggel, az unvári a nagyváradival, a tiszántúli ref. superintendens a tiszántúli egyetértőleg méltóságos intézkedni, hogy a kormányása alatt levő vallásfelekezet egy-egy tagot válasszon melőbb a szabolcsmezei és hajdukerületi iskolatársasba.

Jelen alkalommal bátor vagyok még erőlyes intézkedést kérni a következőké:

1. Miután sajnos tapasztalom azt, hogy nagyméltóság stb. egyházi hatóság által tartozó tankerületimben levő tanítók urak legnagyobb része a közoztatási törvény 48-ik §-a kormányi rendeletek ellenére, továbbá harmadföldi hivatalos működés ideje alatt feltölytonos sürgetéseim daczára is a 6 éves mindennapi iskolát, ugyszólván mintegy erőszakosan 4 évre osztják fel s ezen ugy pedagógiai, mint didacticailag egyiránt téves és helytelen felosztás alapján a népiszkolai köteles tantergyak tanítását 4 évre szorítják össze, mely eljárás lehetetlennek teszi

a) a fejletlen gyermekekre nézve a tanító által észszerűlenn reájok erőszakolt tanítás nagy számú tantergyaknak és tananyagoknak felhagytatás s megtanulását.

b) A 4 évi iskolatárs önként és készakarva sikertelenn s eredménytelenn tétetik a népiszkolai összes tantergyaknak oly rövid idő alatt felleleléséből és megantani akarással származott fellettes s minden fokozatosság nélküli tanítás miatt a növendékek által meg nem szerezhetett alaposág és értelmeség hiánya miatt; s ennél fogva az iskolában tanultaknak későbbi korukban sem használ nem vehetik, sem pedig az elemi iskola 4-ik osztályának bevégezése után a felső, nép, polgári, vagy középiskolákba való felvetelre megkiváltató ismereteket sajátókká nem tehetik.

Nagyméltóságú közoztatási m. kir. miniszter ur ó excellentiája f. évi július hó 15-ken 1942. sz. a. kelt rendeletében szigoruan kötelességemné tette a fentebb jelzett törvényellenes és ezental semmiképen meg nem tűrhető helytelen eljárásnak, — ha a körülmények szükségeség tennék, még törvényhatóság általi megszüntetését is. — Azon netalantán bekövetkező esetnek megelőzése végett mély tisztelettel kérem excellentiát, méltóságodat, föztiszteledőségedet, a méltóságos püspökséget, miszerint az iskolai oktatás és nevelés nagy kárára, eddig folyamatosan volt törvénynyelvi visszazalást fopai hatalma és tekintélye által megszüntetni, s egyszersmind az egyházkerületben (érseki, püspöki egyházmegejében) levő tanító urakkal a körülményekhez képest az 5-ik és 6-ik osztályt már e folyó iskolai év elején felállítatni méltóságos.

2. A 6-12 és 13-15 éves tankötelesekre vonatkozó, közoztatási törvény szellemével nem ellenkező kényszer-iszkolázást léptetnem eltebe, s azoknak rendezés iskolázása tárgyában hanyagult eljárás közegei bírákat pedig 10 ftról 30 ftrig terjedő pénzbírsággal büntettettem a mezei szolgabírók által a helybeli iskolák javára. Ezen intézkedések azon eredményre lett, hogy mult 1873-ik ében Szabolcsmegeyében: 4717-él, — a Hajdukerületben: 2652-vel, vagyis összesen = 7269-él több gyermek iskolázott, mint 1872-ben. — Ezen intézkedés sikerítésére sokat tettek a nagyon tiszteledő lelkész urak, kiknek buzgalma és erőlyes eljárása azt jövendőben sokkal nagyobb mérvűvé teheti, miért is méltóságos a hatóság által levő tiszteledő lelkész urakat felhívni a következőkének teljesítésére.

1. A 6-12 és 13-15 éves tanköteleseket névsorát legyenek szivesek az anyakönyvből minden iskolai év elején kiírni és két példányban kiadni, s azoknak egykét átvéti elismervény mellett a közegei előjáróságunk, másikat pedig az illető tanító urakkal kézbesíteni, hogy az iskolába fel nem adott gyermekek nemcsak számba venni, hanem az iskolázásra is kényszeríteni lehessen.

2. Az iskolai mulasztások korlátozása, illetőleg végleges megszüntetése tekintetéből mulhatatlannul szükséges, hogy a tiszteledő urak éber figyelemmel örködjének a felett, hogy az alírásukkal ellátott iskolai mulasztók neveit a tanító urak minden két hében pontosan beadják a közegei előjáróságunk, hogy a gyermekeiket hanyagult iskolázató születtek megbüntessék, mit ha nem teljesítenék, azon esetben sziveskedjenek az igen tisztelt lelkész és tanító urak hozzá haladéktalanul jelentést tenni, hogy a törvény rendelkezéit teljesíteni nem akaró hanyag és engedetlen bíráknak megbüntetésére a szükséges intézkedéseket a szabolcsmezei és hajdukerületi hatóságánál azonnal megtehessem.

3. A felottok oktatása az állam nehéz pénzügyi viszonya miatt egyelőre fellegfeszítetett, pedig ezen üdvös és áldados intézmény folytán az elmult 3 éves cucul alatt a két testvér tankerületben 7136 egyén tanult meg olvasni, írni és legnagyobb részben számolni, kiknek tanítását az öket oktatott tanító urak 3 év alatt 12292 forint jutalmójában részesültek. A közoztatási m. kir. magas miniszterium fentebb emeltetik ok miatt a felottok oktatását jelenleg tovább nem folytathatják, holott pedig a közértelemi miveltésig terjesztése tekintetéből felette kívánatos, hogy meg nem szűnjék, hanem tovább is folytattassék. Ez azonban most csak társadalmi után eszközölhető, még pedig oly módon, hogy azon tanító urak, kik eddig igen tisztességes honorariumért működtek, jelenleg a közölők vállalkozók ingyen tanítanak a felottoket, s hoznáknak ök is anyagi áldozatot az ügynek, és tennék önként jószántokból szolgálatot a hazának, nem pedig jutalomért. Méltóztatnék excellentiát, méltóságodat, föztiszteledő superintendens ur, ha böles belátással nem ellenkezik, a nagytiszteletű és nagyon tiszteledő esepes urak által bízottálgó hivatali fel a hatóságig által levő tanítókat a felottoket ingyen tanítására, s az önként vállalkozóknak hozzá való bejelentésére.

4. Mult 1873-ik évi november hó 7-én kelt körlevelemben volt szerencsem nagyméltóságodat stb. hivatalos tisztelettel felkérni az ismétli iskolák eltebe léptetésére, melyet ujalag ismétlek azon tiszteletteljes kijelentés mellett, miszerint fentebb nevezett miniszteri és a közoztatási törvény 50-dik §-ában foglalt rendelkezéskel a tiszteledő urak által állítottam fel, mint azt harmadfél évi hivatalos működés ideje alatt 80 közegeben cselekedtem. — Jelen alkalommal örömmel említem fel azt, miszerint a felügyeletre bízott két tankerület 37 közegeinek képviselői testülete az ismétli iskolások tanítását vállalták, kezük különböző nélkül 83 tanító részére: természetnyelven és késszépben (*10-nél többre megy a pénz összege) évenként = 4268 forintot ajánlott fel és fizet. Azon összeget az illető tanító urakkal, — a 13-15 éves tankötelesekkal a közegei helylekkész és a képviselői testület által kinevezett tanigyi bizottság előtt jó eredménytel vizsga után, — a közegei bírjátok kézbesítik; s e szerint 83 tanító sorsa javítottatott anyagilag a közegek által, mi nagy részben a tiszteledő lelkész urak és az intelligencia buzgó támogatása által eszközöl-tethetett.

Tisztelettel kérem (cizmek) méltóságosk az igen tisztelt lelkész urakat felhívni, hogy az ismétli iskolákat állítsák fel ök magok ott, a hol az lehetséges a papi befolyás és tekintély által; — ellenkező esetben pedig sziveskedjenek nekem jelentést tenni, hogy felállítására iránt a szükséges intézkedéseket azonnal megtehessem, s egyszersmind az iskolai ügyek előbbre vitelére iránnyott törekvéseimben engemet hathatósan gyámolítsanak.

5. Nagyméltóságú közoztatási m. kir. miniszteriumnak f. évi augusztus hó 18-án kelt 22206. sz. a. leirata szerint: a földművelés ipar-és kereskedelmi miniszter ur ó excellentiája a kérészetű és fatenyészési vándortanítás terén kifejtett kitünő buzgalomról országzsereget ismeretes Lukácsy Sándor tanár ur, hogy egy évre biztosi minőségben kinevezte, hogy különösen a közegei fiasokál állapotát gyökeres vizsgálódás tárgyává tegye, s a tapasztalt hiányok orvoslásán az illető közegek útján működjék. Nagyon valószínű, hogy a fentebb nevezett lelkész és ügybuzgó tanár ur, az egyes hitfelekezetek fiasokál szintje megtekinti, miért is méltóságosk excellentiát, méltóságodat, föztiszteledőségedet a hatóság által levő tiszteledő lelkész urakkal utasítással adni, hogy Lukácsy Sándor tanár urral szivesen fogadják, s neki a fentebb jelzett iskolához tartozó fiasokál rendezésén segítőkédet nyujtani és minden tekintetben gyámolítani sziveskedjenek.

véletlén se felelek is, red, hogy: e tekintetben minden intézkedések meg vannak téve." Tudom, — papiruson; fehéren, feketével.

A szomszédok s nagyon közel fekvő falvak lakói részéről pedig fájdalmasan kellett tapasztalni a részvétlenséget. Magyar szívek szökök, magyarul, hogy megértse mindenki: ma nekem, holnap nekéd"; a mit a classicus műveltség, köztünk élő emberekkel, ékített hallunk emlegetni: hódie mihi, caris tibi! Ne feledjék ezeket szívünkbe vénsi sem itt, sem másutt!

Midőn a língok csilapulni kezdtek s a jelenlévő a zomoru esemény felett egymással szót válthattak, lementett hallani a szerencsétlenek ajkáról ilyen sájakokat: s elfojtott, lassu hangon ismételték kifakadásokat: „hát így van a...", „ha megmondta, bezeg meg is tette." stb. Mi van úgy? ki mondott, mit mondott? mit tett, a ki tett? így kérdésközlünk a mellettkint járó-kelekkől, a kik e szavakat hallánk. És a felvilágosítás ez lett: egy városi tisztviselő (várkap. okt. 25-én bizonyos cigány csapatot, mely a városba verekedett, zavart, rendelleneséget okozó hivatalos kötelességet szerint rendre utasított, sőt talán kiutasított a városból. Ezek feyegettek azzal, ama kötelességet teljesítő hivatalnokot, ki szigorúsága s törvényhez ragaszkodása és következetes eljárásáról volt nevezetes, hogy felgyújtják, felperesznek. Harmadnapra ugyanezen előjáró ember istidője gyult ki. Innen ama rend jelzett gyanu beszédek s kifakadások. Van-e alapja ezen gyanunak vagy nincs? azt a vizsgálat derítendő ki.

Hanem az a hit, az a vélemény, hogy a fentírt körülmény volna oka a szerencsétlenségnek, kibeszélhetlen sok rosznak váltó forrásává a társadalomnak. Ugyanis: az eddig szigorú előjáró buzgalomtalanok, szigorú enyhíti, ne hogy ő is a másikkal sorára jusson, ezzel a más is labrakapott fejtelenséget, előjárók iránti tisztelenséget a törvény fel sem vérték számt. — nevell. Így érzelmeik, gondolkodásom és ily tettek pedig a községek, s a társadalom nyugalmát, békéjét, a vagyon biztonságát aláássák, nemcsak a vagyon, hanem a személybiztonság is. Mert az is megtörtént már. — és megtörténhetik a mai viszonyok között még számtalanszor, hogy egy tisztviselőt, ki a korcsmából a csend és rendezettség hazameltelére inté s figyelmeztette szeliden, szép szóval, leittették. Hol ütötték le ne kérde az olváso, hanem higlye el, szavarna mondom! hogy valót beszéltek.

Hát hogy is ne? Jól tudják már ezen gonosztevők, hogy nálunk ma szigorú világot élünk. Ellop egy ember egy pár tulkot, vagy lovat, vagy akármir, pár hónapra becslük, legfeljebb egy évre; aztán hazajön s aztán még gonoszból lesz itthon, mert ott magánál ravaszabbok sok ragadt rá. Felgyújtással fejeget valakit: talán meg is teszi? Ki tudja? de ő bizik benne, hogy meg sem jön ilyen kérdés a miatt. Házat tör fel, kamarát is kik: nagy sokára, későn berendezik, de szépen haza is bocsátják, míg törvényt tilmetne a bíróság ügyében, mert nincs miből ott tartani, elmezni. Idő múltával behívják: kap egy pár elhét, avagy hónapot s aztán hazajön. Ha az elhét-róság fellebbez, hogy: nem érti, miként és miért történt ez? Fellebbezésre se válasz, se hátrát, se... egy szóval senemise jött... S ezt mindenki hallja, látja, tudja; de... nem érti. — Hanem nagyon is értik azok, a kiknek az ilyesmik érteni éppen nem kellene!

S ha ily körülmények között is corruptio silyedés, fejtelenség s ezek orosságáról, a népnevelésről beszél az ember, — azt mondják rá Hegel követői, a kik szerint: „minden jól van úgy, a mint van," azt mondják, hogy frázisok... elcsépett szalma stb. — S ha a gyűlölt korszak embere azt mondja, hogy: „az állati állapotok közt élünk," bizalmatlanság, gyanúsítás rá a válasz: „pártot akar alakítani, teremtani!" — E lapban is jelezve voltam mostanában a személyes megítáldások, tolvajlások, hivatalos helyiségek feltörése stb. de a tettesek felett mely csend uralkodik; se hírek, se hangok...

A hamis bukásokról is mennyit olvassunk! De azért depravatio corruptio-rol minek beszélni?!... Hát persze, hogy minek... Egy sem segít azon senki... Sokat tudnék még mondani én is... de hát minek?!... Elégge jelzik az eddigiek társadalmi állapotainkat... Az ilyenből a kevés is elkecsérik, hát még a sok!...

Ha azt nem mondod ezekre nyájas olváso, hogy: jól van úgy, a hogy van; jöszte velem és sürgességnél népeveltem, 7-12, 13-15 évig terjedő iskolázást, ismeretterjesztő és erkölcsnevelő könyvek olvastatását, felvilágosító eszközöket! Lassan érjük, soká érjük meg éi az eszközökkel cizlunkat: a társadalom békéjét, az emberiség felvilágosodását; de ez az ut, a melynek elérhetjük, csak minél több apostolt igyekezzel köröden szerezni e fontos és nemes ügynek! Isten áldása legyen törekvésed! Kártársaság lesz is.

Görömbeii Péter.

Nagyvilági hírek.

A francia és spanyol kormány ezután együtt fog hadatni, mint külföldi lapok írják, természetesen mindeketto a m. polgárialkalmi körülati körz arra nézve, hogy törekvésük közös célját elérjék, s ez nem egyéb, minthogy végt vessenek a gyalogtárs háborúban, mely Spanyolországot pusztítja. — A francia demokraták nagy mérvű aláírást indítottak meg Garibaldi új névére, hogy a szinkoloid öreg szabadság háború szel, az országok. Hódó Vil-

tor maga 500 példányt rendelt meg 5 frankjával.

Pas-de-Calais-megyében a bonapartista jelölt felé hajlott a szerencse. Deisse Eugrand 84,000 szavát képviselővel választotta Brasmé 14 év szavazata ellen, az első választás alkalmával csak 60,000 szavazatot kapott Brasmé s így nyarap alatt éppen 14,000 szavazattal tudta győzelmét erejét a köztársasági párt. Osa megében főleg meddig kiegyezett a két republikánus jelölt.

Olaszország. Az olasz királyi családban nagy az elégedettség amiatt, hogy Viktor Emánuel király morgantikus házasságából származott gyermekeihez ilyen bőkezű, míg a két törvényes hű a megszabott évi járadékot feüll egy félret sem kap. — A királyi család senmiképpen se szeret Rómában lakni. Különben nem is csoda, midőn a szentanya ily gyönyörűségei apostoli nyilatkozatokkal traktálja.

— Dupanloup körlevélét emlekeztünk, de azon hír, hogy ezen nevelésgei írka a vatikanban is eluenevet szelit, valótlon. Sőt ellenkezőleg egy eltalálta a pápa szájáról, hogy egy külön bréve áldását szerezte meg Dupanloupnak. — E bréve stýlja ily hangon van tartva, hogy a pápai fogalmazók stýl-gyakorlati közt is ritkítja párját.

A kerek földön összesen 36,000 népművi vasut áll a közlekedés szolgálatára. — Lincoln Springfield emlekoszobának leleplezésekor Grant elnök tartott beszédet, s többi közt mondá: „ot személyesen ismeri anyvi volt, mint szereti. Halála által a nemzet leghetesebbé vált, a dél pedig le-lezasszóságos ellenfelet vezetette el."

— Kodolics osztrák-magyar katolai ataché közbelel végkép elhagyvan Páris, tisztelőre magyarok és osztrákok busu-lakomát adtak Brebantnál, s Ujlyvi párisi tanár közzönte fel.

Fővárosi és vidéki hírek.

— A képviselőház nov. 3-iki ülésében a gazdasági bizottság előadója lépett a szöszkekre s megállapítá az októberi képviselői diurnumokat. Ezután a főrendiház által a választási törvényjavaslattal eszközölt módosítások vétettek tárgyalás alá. A főrendiek legsalakosabb módosítását, mely az erdélyi cenzust megszünteti s a választók számat az által kevesbiteni javaslója, erősen védelmezték Keényi Gábor, Horváth Gyula stb. Ha az azonban e törvényjavaslattal eredeti szerkezetében fogadott el.

— A közoktatási miniszter Liszt Ferenczet terjeszté föl az országos zeneakadémia elnökének a király elé. A nagy művész ennek köz. kértében már dec. elején megerkezett Budapestre, hogy állomását elfoglalja. A tanári állásokra legközelebb nyitják meg a pályázatot.

— A magyar király megengedte, hogy az állam 4-dik jótékonyági sorsjátékának jövedelméből a budai polgári körház 50,0 forintot, a butai jótékony egyesület pedig 10,000 forintot kapjank. Mind a két összeg már utalványozva van.

— Berenczei László, ki elment Ázsia belsejére, a magyarok ősi hazájának felkérésére, most ismét visszatért s jelenleg Budapestben időzik.

— Nagy mennyiségű csempészett szivart fedeztek fel a fővárosban a pénzügyi hatóságok. Hanem, hogy a csempeszeket is mind kerekkeresték, a rejték hely körül finanszok örököttek. Mire azonban megért a főnök a pénzügyi hatóság fellépésére a 40,000 darab szivart elfűnt. Egyszer ugyanis egy finansz jelölt meg két társával, kik fellegallák és elzárították a szivartokat, de nem a kincstár javára, mert valaki csak ez alkalomra öltötte fel a finansz ruhát. Hogy hova lett a sok szivar, nem tudni, de az állírozást és egyik társát már becsüpték.

— Zubovics honvédfőhadnagy okt. 25-dikétől, okt. 31-éig tartó lovagias után ért Augsburgba. A lovagias bravourra az idő kedvezően a folytonos kódi miatt. Zubovics 12-14 óráig több napoként nyeregben, s egy távirati tudósítása szerint remélte, hogy vasárnapra a Párisba vivő ut felét, 98 geographia mérföldet hátrahagyhat. A jövő vasárnapra a Párisba érkezik.

— Jókai Mór valamelyik csütörtökön este az iparos körben felolvasást fog tartani. — Halottak napján dr. Balassa sirjánál Stern Jakab orvos növendék mondott beszédet, ki a vitanak sirjánál is beszélt. — A sark expedíció bécsi bizottsága gr. Zichy Ödön, dr. Hochstetner, gr. Wilczek, br. Todecskó stb. aláírású közönsé levelet küldött Budapest főpolgármesteréhez — Payer és Kepes ottani szíve fogadtatásért. — Nógrád megye bizottságja, mint a „Nógrád" írja, a közigazgatási hivatalnokokra nézve, kimondá azon határozatot, hogy jövőben a tényleges szolgálatban levő, vagy szolgálatban volt s állmazatban s egy évi a megéldelt töltött gyakorlatot kimutató egyéneknek kivül csak azok nyrendhetnek megyei tisztséget, kik a megéldelt két évi gyakorlatot s elméleti vizsgálatot állottak ki, egy erre nézve szervezendő bizottság előtt. — Miskolcra Raetzky Vilmos kereskedő, és egy fiatal nő Páy Zsuzsika öngyilkosok lettek. Előbbi pistolytal, utóbbi vízbe ugrással vetett véget életének. — Ongán, mint a „Haladás" írja, a korcsmában egy 25 éves fiatal ember pistolytal vetett véget életének. Felső-Vadászon pedig egy iszákos paraszt felakasztotta magát. (Mennyi temérdek öngyilkoságról írnak naponta a lapok, s még m. nyi lehet azok száma, melyről tudomás nem bírunk). — A kanhegyesi „18-as párt" elhatározta, hogy a függetlenségért szel, az országok. Hódó Vil-

Gyula sirjára Nagyváradra szép koszorú küldött bánatos özvegye. Tiszolói kiváltságok halottak napján sirját. — A „Bereg" ben felhívást olvassuk „egy megyei ügyiugri kör alakítása érdekében." E lelkes hangon írt felhívás alatt ott olvassuk a lelkes kezdeményezőket! Nevet (Vajha siker koronázza törekvésüket!) Nagy szükség volna erre megébkén! — A m. várii képvis. kerületben, sül-földjén dr. Képes Gyula megyei bizottmányi tagnak választották. — Az országos újságírói egyesület elvét a „Bereg" szerkesztésére is helyesli. — Vincze Juliánna a felítelt rabno, írja a „Keckenmet". Murányi István halraírtait rablógikus kedvese, a leányt törvényesít ily helyiségében figyelmek szült. Az apa meglehetősen egykedvűséggel fogadta az örömhírt, s midőn kérdeztek, hogy nem érdekes lennének-e a gyermek, azt mondá: „nem bánom, hanem nagyobb étel-ádagot adnak, mert nagyon éhes vagyok. — Ungvárt és Rozsnyót korcsolya-egyleteket alakították. — A munkácsai, váci, lipótvári és ilonai fegezencek a mult évben 40,000 forint kerestek munkáikkal, s ez összeg rájuk eső részet kiszabadulásukor kapják meg. — Erdén közelebb egy 106 esztendő aszonny temettek el.

ÜJDONSÁGOK.

*. * Néptantói egylet alakulása. Nt. Kozma József felszabozási esaperest, f. évi okt. 29-én hívta össze alakuló gyűlésre a kisvárdéki ref. néptantókat. S az alakulás, szervezkedés megtörtént. Elnöki: Görömbeii Péter esperjeski lelkész, jegyzőit: Tóth János mandoki tanító választották; Amz egyhangulag, utkos szavazással, emz általános többséggel. — Az alapszabályok alkotása, illetoleg a megévkelt viszonyainak alkalmazása végett meg az ósón egy gyűlés hívattk össze Kis-Várdára, mikor Aróholti Sándor komoró tanító a méter megterek ismertetéséről, Pásztor József kisvárdai ref. tanító a számtan tanításáról fog mászertani előadást tartani. — Vajha! megértének valahára mindannyian a tanítók, kivált a kik a gyűlésen megjelenni feleslegesnek tartják, hogy szakképzettség nélkül jobb anyagi állapotot s elismerést, közbecsülést hiába sürgetnek! Vajha megértének, hogy a szakképzettséggel együtt ez utóbbi ezeket is mielőbb eléri! Mind e czélok: osszartatás, a kitartással érhető el! Reméljük, hogy a jövő gyűlés a mostanai is látogatottabb lesz.

(sz) Mándokan, mint levelezési rovatunkban olvasható, jelentékeny tűz volt. Ez alkalommal lehetetlen dicsőrológ fel nem említenem Bogát községnek nem példáját, hol leginkább a minden jőrt és széprét lelkésűs ref. lelkész: Nemes Benjamín indítványára tűzöltő egylet alakult, melynek legnagyobb jótékonykora oda irányul, hogy a netalán két vállaltat kölcsönös támogatásban részesülnek egymás részéről, hogy az építkezési anyagok beszerzése, mint azok beszállítása stb. Ohajtandó volna, hogy ezen példa több községekben is hasonló egyleteket hozna létre. Míg baj nincs, addig kintven veszünk az eféle figyelmeztetéseket, és csak mikor már áztogott felettünk a vész — sajnátkozunk. Ezenmel felhívjuk Bogát község előjáróit, hogy a közp. érdekekben az egylet alapszabályait közöljük lapunk szerkesztőségével, az a közönségnél tudomásra hozza, példadának hatásos lehessen.

(v. a.) Lukács Ödön helybeli ref. lelkész mához egy hétre azaz nov. 15-én kedező idő esetén igen érdekes tárgyról fog egyházi beszédet tartani, melyet már ma egy hétre megkezdett, de melynek folytatását a mai napon végeztető újbort communio egy urnajával tovább vezetted. És ez nem egyéb, mint annak fejtegetése: „hogyan kell egy református embernek megihni a halottak napját?" Reméljük, hogy sokakat már maga az újdonság kíváncsisága is fog vinni e beszéd sorozat meghallgatására.

(r) Mukédevelők f. hó 31-én tartották II-ik előadásukat. „A eszmadia, mint kisérzet" című darabot elég élénken s öszvezőlag adták. Közönség nem volt annyit, mint első alkalommal, de azért elég számmal volt képviselve. A jövedelem felöl még nem értesültünk.

— Halottak estején temetőinkben meggyújtattak a kegyelet fátylát. Sokan mondják, hogy meg ehez fogható fényvel nem volt az megünnepelve Nyíregyházán. Azonban a résztvevők nagy megbotránkozására szolgált a csöcselék kegyeletlensége, melysért azok a kegyelet halgatag — méla érzelmet behelurgya zivalgásyakkal megzavarták, a koszorúkat és gyertyákat, hol módját ejthették, ellopították. Vajjon a rendország hol tartá meg a halottak estejét?! Talán a búban temetőiben a korcsmában?! hogy meg írmaug se lehetett látni belőlök a rakoncátlanokdók megfegkezésére?!

(!) Egy hét óta néhez kódi áll városunkban és a vidéket. A nedves levegő napoként bilhni kezd, ma holnap beköszönt a tél, pedig meg a szadik nem ohajtják azt, mintha sok föld van szántatlanul és vetetlenül. — Azonban a kellemetlen idő némi éltétségűt idéz egy a szűs és eszmadia szmeiben, hol a szegénybék népsztyali kénytelen beszerezni a szükséges últözöketek, melyeket eddig nélkülölhettek.

× Kis-Lónyan, Beregmegyében mult október hó második hetében s haz s minden melélephelyetek, széna, életmenü stb. együtt lec-

lendő Kis-és Nagy-Lónya számára saját kölcsönösen kisdélodortát építetett s látott el nevelőnővel, mint e lapokban is jelezve volt, mint halljuk a legéteketnek az építkezéshez fát, a szegényebbeknek vetőmagot és élelmet osztogattott. Sok ily birtokos és vezért adon isten községeknek!

(!) Az e lapok szerkesztője által szerkesztett felhívásra egy közp. párti protestans hetilap megindítása érdekében, több oldalról jöttek már nyilatkozatok, s miután e lap felekezett dolgokkal programja szerint csak kevésbé foglalkozhat, azokat nagyobb részben csak kivonatlag fogjuk közölni. Ezek lesznek majd valóságos „Prot. egyh. isk. lapban" e kezdeményezésre tett kicsinyül s nem a legszervező fogadtatása. — Távól állott e lapok szerkesztőjétől bár kit is bántani vallásos meggyőződéséről, hitéről, mert ő a hitet oly lelkiismereti szenteknek tartja, melyhez nyulni másnak joga nincs. Ugyanzért kevésbé remélte a barátságban megemlékezést. Különb hiedelmük az, hogy ha e lap megindulhat, mégis hézag pótló lenne; mert, — és ez határozott meggyőződésünk, — a „prot. egyh. és iskolai lap" nem mindenkor tudja, vagy legáláb nem akarja megtartani azon kello határt, meddig mi is határozott hívei s pártolói vagyunk.

— A szabolcsmegyei és hajdúkerületi orvos-gyógyász egylet október hó 26-án tartotta meg az évi utolsó gyűlést a helybeli kaszinóban. — Sajnosan kiel kiemelnék, hogy ismét csak nagyon kevés részvevő jelen meg a gyűlésen, mindazonáltal az egylet felolvasására közöl indítvány a jelenlévők által egyhangulag elvetettek. Elnök Dr. Szabó Dávid üdvözölvén az egyletgyűlést, ajánlja hogy Braun orvos indítvány, egy önszegélyű egylet megalapítása érdekében" a jövő gyűlésen tárgyalassék. — Dózsa András dr. indítvány: hogy az egylet Kovács József pesti egyetemi tanárak rectori beszédéről hílas elismeréssel fejezze ki, egyhangulag elfogadtattott. Ezután Rothmann Lajos dr. felolvasta a tídőbeli értekezést a tídőbeli gyógykezeléséről, Flegmann M. dr. a hólyagos kóról, e végre Jós Andor néhány érdekes kímésletet közölt.

(sz) Lakatos Károlytól egy nyilatkozatot kaptunk a Görömbeii Péter cikkrere végbefejezésre, miután e rövid nyilatkozat érvek helyett szűros személyeskedésekkel akarja az ügy befejezni, azt hiszem, hogy Lakatos Károly ur megengedi nekünk azt, hogy e cikkeknek egy munkatársunk, mint az ő érdekében szadta tegyük. Megvagyok győződve, hogy mindhétten az ügy iránti nemes érdekeltségűből küzdöttek. Legyen jutalmuk az öntudat, s ne bántásak a személyes, azok, kik egy ügyt küzdenek, sőt inkább foglalkoznak kezét!

(d) Vettük a Nyíregyházán megjelenő „Termesztet gyógyász" 9-ik számát. Ezen a maga nemében egyetlen hazai szaklap iránt a magyar sajtó nem tanusított olyan figyelmet, minót az megérdemelt volna. Nem akarjuk itt a gyakorlatban levő gyógyóm közöl egyiket a másik felé emelni: de nem lehet oly egyén, feltéve, ha nem elfogult, ki a vizgyógyászatnak, valamint a homeopatiának sok tekintetben elonyí-ei le ismerné. Nevezett lap 9-ik számát méltán ajánljuk minden szadabelvő lap figyelmébe. Vezérzikélel tartalmaz az országgyűléshez a kénszerhímő oltás ellen. — Különösen éles írónya van kifejtve következő cikkekben. Kovács József egyetemi tanár és rector urnak, melyet ezennel idégek tantuk:

Elvetül feltétlenül a homeopatiát, vakon hinni az aleopatiában, a valódi műveltség criteriuma, mert hiszen a homeopatiás tanzsek felállítását a pesti egyetemen, én szerint, az egész művelváltásban megbotránkozás okozott. — A homeopatiának igen nagy terjedése pl. Németországban (itt van az leginkább elterjedve) valóban nem jelent egyebet, mint azt, hogy Németország Európának egyik művelten országja — ha nem éppen a legműveltebbek.

Ön szentia a dolog természeté hozza magával, hogy az egyetemen „eszkész a karok vagyis alapján lehessen tanzsekét állítani," a homeopatiás tanzsekét t eskias az aleopatiás fakultás javaslataira és különben nem. Tehát ez az, a mi fáj önöknek! Értjük. — Hányzszor folyomondtak a magyarhoni homeopatiák tanzsekük tárgyában az országgyűléshez: De mivel mindannyiszor az egyetem kérelmét fel véleményául végett, a kérelem, a nyert vélemény alapján, mindig visszutasított. A parlament végre megunta a tréfiát, és az egyetemi provok kar kikérésével, óriási szótöbbséggel megszavazta a kért homeopatiás tanzsekét a pesti egyetemen, mely negytermi áldásos gyümölcsét a szenvedő emberiség javára.

Ön — mint beszédekben valja — testületilekelt a tanítási szabadság embere és bese de ön a tanítási szabadságát eskias az aleopatia körében respectálja, eskias annak körében tiri meg. — Oly „babona" mint a homeopatiás, és — mint gondolni lehet — a hyd.therapia, melynek alapítója csak egy tudatlan „paraszt" volt, a tanítási szabadságot nem igényelhetik. — Brava rector-tanár úr! Eljen az alkalmazott logika! A rectorstg ön „negyesség" tette: logiciája, és azon nemes hév, melylyel a tanítási szabadságról harcolt, ont még nagy emberre (?) is fogja tenni.

— Hir szerint e hó 1-én este a demecseri postamester, midőn esteli fel hat óra tájban a vasuti állomástól a vonat távozása után hazafelé

Ületi értesítés.

A nyiregyházi terménycarnaknál okt. hó 31-én bejegyzett terményárak.

Placi ár.	Kereskedési ár.
Rozs 00-00 fontos	3.25-3.50
80-80	0.00-0.00
Busz	0.00-0.00
88-89 1/4	0.00-0.00
Árpa	2.40-2.50
Zab	1.70-1.80
Tengeri	2.30-2.40
Köles	2.70-3.00
Bab, tiszta fehér	6.00-6.25
Bükköny	0.00-0.00
Káposztarepce	0.00-0.00
Leuzag	0.00-0.00
Gömörkő	0.00-0.00
Rendernag	0.00-0.00
Napraforgó olaj	0.00-0.00
Szesz 37 1/2 litre	19

Felölös szerkesztő: LUKACS ÖDÖN.

Nyilttér.

„Éjfélben, hajnal előtt.” A „Szabolcs” f. évi 42-dik száma újdonságok rovataiban egy cikk jelent meg, aláíratlanul, ez által akarván szerzője magát eltűkölteni ama bizonyos n.-kállói szerelmes ifjú előtt, kiket avult „Tinódi”-féle stílussal s konyhai éltetőket megjegyzésekkel akar ostorozni, s méltatlanul ellenök tördíti perczögös pennáját.

Czikkíró talán soha N.-Kállón kívül nem volt (mit fél nem teteleznék), mert ha volt, — akkor bizonyosan más hasonló városokban ezen (szerinte) „anomaliákat” gyakran tapasztalta volna, s nem feltétlen kényge zsemeit attól, — hogy azok az álom bologió hatásától 2-3 ezi gácy kintornája miatt „éjfélben, hajnal előtt” megfosztatnak, s Midás füleit a szerel- mes ifjak jökedvények ártatlan kifejezései nem sértenék.

Nagyon pazarul szórja ellenük czikkíró cipős frázisait, midőn „Dulcinea”-nk ablakai

alá vesezkédünk ostorozja. Ugy látszik, hogy czikkíró ur ismeretes az ablakon belőli látogatóakkal, mert különben nem elne ezen Donquissott-eből citált „Dulcinea” drasztikus kifejezéssel. Erre nézve kijelentjük újdonság ur előtt, hogy mi éjjeli zenét nem Dulcinea-éknak, hanem köztiszteletben álló családok leányainak adunk, kiket ily kifejezésekkel illetni valóban illesztőség, — s nem bögie-elődökkel (mint újdonság ur földmatalanul megjegyzi), mert mi az állatok azon fajához, melyek bögie-elői szoktak, nem tartozunk; ha czikkíró ur a zene művészet ezen ágában, s az ablakon belőli bögie-elődökben annyira járassággal bír, hogy tan tanárakat is adhatna belőle, — mi nem kérünk, csak tartsa meg magának.

Ennyit kívántunk a czikkíró ur és a közönség előtt kinyilatkoztatni.

Az érdekel ifjak nevében:

Ifju Nőze Károly.

Arverési hirdetés.

Alulírt kiküldött bírósági végrehajtó ezenel közlőhöz teszi, hogy a nyiregyházi kir. törvényszék 1874. évi október hó 27-én 11015. P. számú végzése által Zicherman Emánnal esdőtömegéhez tartozó gulyabeli marhák, csikók, 100 darab juh és 13 drb. mastra ökor f. évi nov. 12-én reggeli 9 órakor Hótáj községében a helyszínen készpénzfizetés mellett elfognak árvereltetni, mire is a venni szándékozók ezenel meghívattak.

Kelt Nyiregyházan, 1874. évi október 30.

Horváth Márton, bírói végrehajtó.

H I R D E T É S E K :

POLLÁK

ujjonnan nyitott

27 KRÓS

egyetemes árucarnokban Bécs Mariahilfstrasse 1.

a legszigorubb jóvalással az árúk legujabb minőségeért s valdóságáért, s nagyban kicsinben kaphatók

Gyapjuruha-szövetek

mindig a legfinomabbak és divatosabbak minden színben, sima, csikós vagy koczkás melk pedig **Lüster, Rips s Diagonalplaid** kelmék, egyszínű és caricirozott scott pladkelme; legujabb és legszebb őszi és téli

Nordpol-flanell

(Wattmol) s legujabb nordpol kelmék, divatos ruha barchet, cosmanosi perkal, Creton, török piqúe hálóköntösek, kék, barna s fehér színű és flanel barchet, rumburgi, hollandi és készítettlen sziléziai fonalváson, házi-s bórvaszon szines és virágos czicz-moulin és csipke-függönyök, atlasz-gradl, szives ágyméni, vászondamszt-törökzók, matrácz és diván gradl, chiffon 3/4 és 5/8 széles, selyem és kásmér nyakkendők, hosszú és rövid harsnyák, keztük, vászon és batizst zsebkendők, csipke, selyem és bársny szalagok mindenféle színnel és szélességgel stb. és számos ezer egyéb tárgyak.

Mind csak

27 krajezár.

A szétküldése utánvét mellett azonnal lekülsmeretesen teljesítetnek. Mustrák és árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Csak 27 krért

róf, darab s pár száma, szigorú jóvalással az árúk legjobb minőségeért és nagyban és kicsinben árutatnak

Gyapju-ruhaszövetek,

mindig a legfinomabbak és divatosabbak minden színben, sima, csikós, vagy scot caricirt még pedig **Lüster, Rips, Diagonalplaid szövet,** egyszínű és skót modoru plaidkelme, s a legujabb s legszebb őszi és téli

Nordpol-Flanell

(Wattmol) és a legnehezebb uj nordpol kelmék, divatos ruhabarchet, cosmanosi perkal, creton török hálóköntösek, piqúe, kék, barna és fehér színű és flanel barchet, rumburgi, hollandi és készítettlen sziléziai fonalváson, házi- s bórvaszon, szines és virágos czicz, moulin és csipke-függönyök, atlasz-gradl, szines ágyméni, vászondamszt-törökzók, matrácz és diván gradl, chiffon 3/4 s 5/8 széles, selyem s kásmér nyakkendők, hosszú és rövid harsnyák, keztük, vászon- és batizst zsebkendők, csipke, selyem és bársny szalagok mindenféle színnel és szélességgel, több ezernyi más tárggyakkal egysesgyedül kaphatók a szilárd hitelünk ismert legidőbb s legelsőbb alapított

27 kros

árucarnokban

Bécsben, Kärtnerstrasse 34.

(Bürgerhospital-Gebäude.)

Megrendelések utánvét mellett pontosan és lekülsmeretesen; mustrák és árjegyzékek ingyen. (2-30)

Női köpenyek,

NŐI BUNDÁK

és **női kész ruhákat** ajánl a n. é. közönségnek

AZ ŐSZI ÉS Téli IDÉNYRE

ROTT LIPÓT . TESTVÉRE,

női divatraktára

Debreczenben, főpiacz 214. sz. a.

Nemkülönbön ajánljuk gazdag választéku futó és pamlag szönyegeinket.

Vidék megrendelések gyorsan eszközöltetnek.

Hirdetés.

100, azaz száz szekér saját termelésű, finomul és gondnal szárászott első osztályu gypszezna eladó. Értekezhetni személyesen vagy írásilag Bercezen (u. p. Gáva)

Kövér László

tulajdonosnál.

Arverési hirdetés.

Néhai Csordás György és neje után maradt tanyai birtok, f. é. november hó 14-kén delután 3 órakor a városbázánál, nyilvános árverés utján el fog adatni.

Kelt Nyiregyházan, 1874. okt. 30-án tartott árvaszéki ülésben.

Kmethy István,

árvaszéki jegyző.

Különleges hatása

az Anatherin-szájviznek,

nyelv. dr. Popp J. G. cs. kir. ndv. fogorvos készít Bécsben, előadva dr. Janelli Gyula gyökör fogorvostól. Rendelvényzetik a bécsi klinikában, valamint dr. Opolcer tanár, rector, magy. és kir. szász udvari tanácsos dr. Kletzinsky, dr. Buzsák, dr. Heller stb. orvos urak által.

Ezen szer főképe a fogak kitisztására szolgál. Vegytészeti tulajdonságánál fogva feloldja a fogak közt és a fogakon a nyálkát.

Használata leginkább étkezés után ajánlható, mert a fogak közt visszamaradó búsreszceké Rothadása néven át, így a fogak állagát megtámadva, a szajban bűdös lehelletet gerjesztenek.

Még azon esetben is, ha a borkók már lerakódásban van, használható és szer, mert a megkeménybedés ellen működik. Mert ha csak a fog egy kis része is letörtik, akkor az így megsérített fog eszontarba esik és okvetlen elpusztulván, a többi egészséges fogakat is megrognja.

A fogak szép és természetes színetét visszaadja, mert minden idegen mást vegyileg szétbont és megsemmisít.

Igen hasznosnak bizonyul állfogak tisztántartásában. Eredeti fényüket és ragyogásukat visszazadja, a borkó-lerakódást megoldja és minden bűdös szag ellen megvédi.

Azon fájálmakait, melyeket az odvas és romlott fogak okoznak, nemcsak enyhít, hanem a baj tovább harapódzását is megakadályozza.

Hatályosnak bizonyul az Anatherin-szájviz a foghús rothadásánál, valamint nyhitis és sikeres enyhítő szer az odvas fogak fájálmái ellen, csuzos fogfájálmaknál. Az Anatherin-szájviz fontyan és anélkül, hogy valami hátrányt félne keltenie, enyhíti a fájálmakait a legrothadhatóbb idő alatt.

Minden-félelet megbécsülhetlen az Anatherin-szájviz a lehellet jó illatának fenntartásában és a büszög elvitálásában; s elegendő, ha napjában n-hányorszó kiöblitjük szánkat e vízzel.

Nem ajánlható elége a tapló foghús ellen. Ha az Anatherin-szájviz mintegy négy hétig utasítás szerint használtatik, akkor a beteg foghús halaványsága eltönik és k-lelemes rózsaszínnek ad helyet.

Nem kevésbé kithönök bizonyul az Anatherin szájviz a mozgó fogak ellen. Ez oly baj, melyben a gumókörök, valamint öreg emberek szenvednek.

Biztos szer az Anatherin szájviz: a könnyen vérző foghús ellen. Ennek oka a foggyedények gyengésében rejlik. Ez esetben erős fogkefe szükséges, mert ez a foghúst edzi, minak oly muködésére ebrszti azt. — Ára 1 ft 40 kr.

Anatherin fogpép

Dr. Popp J. G. cs. kir. fogorvostól Bécsben.

Ezen vegyület a lehellet tisztán és óden tartja, és arra szolgál, hogy a fogaknak csillogó fehér kitézet kölcsönözzen, ezek romlását akadályozza és a foghúst erősbítse.

Dr. Popp J. G.

növény-fogpora

olyképe tisztítja a fogat, hogy mindennapi használata által az oly kellemetlen foggö elvitálottatik és a fog felérés és finomság tekintetében nyer. — Egy doboz ára 68 kr. o. e.

Kapható: Nyiregyhá-án Bertalan P., Hauffel L., Tiszta-Lokon Valkó E., Nánáson Ujváry S., Hadházon Szalay J., N.-Kállóban Hvezda K., Szathmáron Euhler J. és Meyer G., Debreczenben dr. Rothschnek, Tamássy B., Rózsás F. és Mihalj urakkal.

A DEBRECZENI
könyv, kőmnyomda s kártyagyári részvénytársulat
KÖNYV- KŐ- és MŰNYOMDÁJA
ajánlkozik
mindennemű nyomtatványok
juttatás áron
gyors és pontos elkészítésére.
Üzletheiység, — hová a megrendelések intézése kérik, — főpiacz, a reform. nagytemplom mellett.
Ugyanott finom minőségű játszó-kártyák is rendelhetők.
Kívánatra minta és árjegyzékkel bérmentesen küldve kedveskedünk.
Az igazgatóság.